

Urednik nemškega lista aretiran. Nemški plemič von Nostitz v zaporu

—Na povelje predsednika Wilsona je bil v sredo zvečer prijet v Clevelandu Waldemar von Nostitz, glavni urednik in lankar nemškega lista "Waechter & Anzeiger". United States detektivi so udrli v njegovo stanovanje in ga odpeljali v 60. Aretacija Waldemar von Nostitza je bila jako senzacijska, ker se splošno pričakuje, da bo vlada vrgla v ječo še druge urednike, ki v svojih čopiših pridigajo simpatije do kjerzera. Nostitz je bil prijatelj, ker je sovražnik Amerike, in drugič ker je obdolžen, da je tiskal veleizdatniške članke v nemškem listu. Pri prvem zaslišanju je Nostitz v redno se izjavil: "Jaz sem kajzerjev podložnik in nisem hotel postati državljani Zjed. držav."

Napisal sem več člankov, v katerih sem odobral terpediranje Lusitanije. Nostitz je 35 let star in je bival 34 let v Ameriki, neprestano delujoč za kajzerja in za Germanijo, neprestano zasramujoč Zjed. države. Vladni uradniki o celmesecese prestavljeni nemski članke v angleški jezik, in napočili se je obilo materiala. Iz teh člankov se dokazuje, da je Nemčija največja dobrotica sveta, da je kajzer urodjen plemeniti ljud, da je Amerika najbolj barbarska država. Odkar traja vojna ni nemški list napisal niti ene same besede v kredit Zjed. državi.

—G. Jos. Zele je naročil avtomobil za Narodni Dom, in bo deset dni pred semnjom razstavljen pred njegovim poslopijem, Addison Rd. in St. Clair ave. Kdor hoče dobiti avtomobil, naj kupi srečke po 50c. Prodaja jih tudi g. Zele.

—Louis Oražem pobira dobitke za semenj Nar. Doma, kakor tudi g. Frank Somrak in ju trgovcem priporočamo.

—Liberty Bonde so kupili Frank W. Zele, Ant. Zakrajšek na 6427 Spilker ave. Fr. Gornik trgovec, Anton Kolar gostilničar, Ferd. Koblar. Sporočaja se nam, da je v bolcovni na stotine slovenskih rojakov vzelo Liberty bonde. Slovenski narod v Clevelandu je v resnici častno zastopani, znak da je clevelandka slovenska naselbina patrijotična in lojalna.

—Dr. Jadranska, Vila, 178. SNPJ priredi v nedeljo 17. junija na Kastelicvih farmah krasen izlet z jako dobrim programom. 25 procentov dobička gre za Narodni Dom, in rojaki naj se udeležijo tega piknika v obilnem številu, da pomagajo narodu.

—Sedem konvencij se vrši ta teden v Clevelandu. Cleveland je sploh priljubljeno mesto za konvencije.

—Veletrgovina Kaušek Brata je dobila kraven nov front ki je v resnici sijajen okras celni naselbini. Novi izloženbi prostori so enako fini kot najfinjši v mestu. Lepe trgovine jako pomagajo napredku naselbine.

—Očala in slabi zobje ne bodejo nikogar opravičili, da izostane od vojaške službe, se je izjavil vojni tajnik. Zobje se dajo popraviti, ljudje z očali pa se lahko uporabijo v vsakem uradu.

—Clevelandska Delavska Zveza (The Cleveland Federation of Labor) je vzela za \$5000 Liberty bondev. Delavska blaginja ni ravno močna, vendar so delci drage volje dali svoj kredit a razpolago vladi.

Nemci z zrakoplovom nad Londonom

Z bombami so napadli oni del mesta, kjer stanujejo največji siromaki. Vrgli so bombe nad šolo, kjer so ubili 10 otrok in ranili 55.

London, 15. junija. Petnajst ogromnih nemških zrakoplovo so metali bombe 15 minut nad Londonom, in začelo sijati smrt in ogenj nad London ravno v onem kraju, kjer stanujejo sami reveži. 97 oseb je bilo ubitih in 493 ranjenih pri tem strašovitim zločinskem napadu. Med mrtvimi je 55 moških, 16 žensk in 26 otrok, med ranjenimi pa je 223 moških, 122 žensk in 116 otrok.

Huni so napadli šolo.
Nemški hunski zrakoplovi so metali bombe 15 minut nad Londonom, in sicer ravno v onem delu, kjer stanujejo največji siromaki. Mnogo bomb je priletelo na šolsko poslopje, ko so bili otroci pri poduku. Deset malih otrok je bilo v šoli ubitih in 56 ranjenih. Nemci so prišli nad London dopoldne, metali so bombe 15 minut nakar so se pojavili v zraku angleški zrakoplovi in jih prepodili. En nemški zrakoplov je bil uničen. Dasi je škoda povzročena velika, pa niso naredili Huni nobene vojaške škode. V nekem restavrantu, kjer so delavci jedli, je udarila bomba, in odtrgala enemu delavcu obe nogi in roki.

Ruska komisija pride.
Washington, 15. junija. Ruska komisija, ki obstoji iz 40 oseb, je dospela v San Francisco. Načelnik te komisije je Boris Bakmetev. Ruska komisija bo ves čas svojega bivanja v Ameriki gost ameriške republike in naroda. Glavni namen ruske komisije v Ameriki je, da se poslanci zahvalijo v imenu ruske vlade, ker je Amerika napovedala vojno Hunom in da se uredijo trgovske razmere med Rusijo in Ameriko.

Huni so hoteli ubiti Pershinga.
London, 15. junija. Da so imeli hunski zrakoplovi namen ubiti generala Pershinga, je prepričanje v angleških vladnih krogih. Toda Huni so bili prepoznani, kajti Pershing je en dan prej odpotoval iz Anglije v Francijo, in nemogoče je, da bi Nemci zvedeli za njegovo odpotovanje ob pravem času, ampak so menili, da se nahaja še vedno v Londonu.

Submarin potopljen.
Washington, 15. junija. Nek ameriški parnik se je zapodil v nemški submarin in ga potopil, se glasi danes izjava naše vlade. Ime parnika je za molčano. Parnik je ploveč v Angliji, ko ga je dohitel submarin in nameril nanj. V istem hipu se je pokazal še drugi submarin od druge strani. Kapitan parnika se ni dolgo pomisljal, ampak je dal z vsi hitrostjo zavoziti v prvi submarin pred seboj ter ga potopil, dočim se je drugemu umaknil.

3.000.000.000 za vojno.
Washington, 15. junija. Obe zbornici kongresa sta danes odobrili prvi proračun za vojno v znesku \$3.280.000.000. Iz te svote se bo vzelo \$750.000.000 za gradnjo 1000 trgovskih ladij, da se nadomestijo one, ki so jih Nemci torpedirali.

Anglija premesti glavno mesto.
Amsterdam, 15. junija. Nemško časopisje poroča, da se bavi angleška vlada z načrtom, da se preseli glavno mesto iz Londona kam drugam radi neprestanih nemških zrakoplovnih napadov.

Položaj na Grškem.
London, 15. junija. Uradna brojavka iz Aten naznanja, da je grška vlada naznanila novi položaj grškemu ljudstvu, in da vlada v glavnem mestu popolni mir in red. Govori se,

da bo prišel Venizelos na krmilo vlade. Tri najbolj uplívne grške generale so zavezniški zaprli.

Obsojen anarhist.
New York, 15. junija. Louis Kramer, znani anarhist, je bil danes obsojen na 12 let ječe in globo \$10.000, ker je razširjal plakate proti registraciji, in poleg tega še eno leto ječe, ker se ni registriral.

Več ladij potopljenih.
London, 15. junija. Nemški submarini so imeli pretčeni teden zopet več žrtve kot pa že dolgo ne. 38 parnikov je bilo torpediranih, za 14 več kot en teden prej. 27 parnikov je bilo z neuspehom napadenih. 2870 parnikov je odpeljalo zadnji teden iz angleških pristanišč. 2790 jih je dospelo v angleška pristanišča.

Nemci se umikajo.
London, 15. junija. Vážna mesta na nemški fronti pri Ypres so bila včeraj izpraznjena od Nemcev, in Angliji so nemška mesta nemudoma zasedli. Nemci so zapustili nekaj utrjenih postojank. Angliško uradno poročilo danes naznanja, da so Angliji tekmo zadnjega tedna dobili 7654 ujetnikov, 250 strojnih pušk, 52 topov in 36 mortarjev.

Delavci štrajkajo? Zakaj?
Tampa, Fla., 15. junija. Ker glavni ravnatelj od Tampa Engineering and Shipbuilding Co v tem mestu ni hotel vzeti Liberty posojila, je zastrajkalo 150 delavcev v ladjedelnici. Ravnatelj se imenuje Kreher in je Nemec. Noben delavec neče več delati za njega.

Kajzer se jezi.
Haag, 15. junija. Kajzer Viljem je poslal svoje sožalje grškemu kralju in njegovi ženi, ki je kajzerjeva sestra. Obenem se naznanja, da se nemški kajzer silno jezi, ker so zavezniški prepodili njegova svaka s prestola. Kajzer je videl, kaj čaka njega.

Japonci intrigirajo proti Ameriki. Resen spod med Japonsko in Ameriko

Tokio, 15. junija. Ameriška vlada je poslala pred nedavnim časom kitajski vladi svoje obžalovanje radi nemirov v kitajski republiki in izrazila svoje želje, da se čimprej naredi mir na Kitajskem in se uredijo politične razmere. To je vzbudilo silno nevoljo na Japonskem. Japonsko časopisje je mnenja, da bi morala ameriška vlada prej vprašati japonsko vlado, predno je sploh kaj ukrenila glede Kitajske. Tudi japonska vlada je mnenja, da bi se mnogo več pomagalo Kitajski, če bi Amerika najprvo vprašala Japonsko za svet, in šele potem nasvetovala Kitajski urejene razmere. Japonska vlada je mnenja, da nima nobene vlada niti v Evropi niti drugje pravice se vmešavati v kitajске razmere. To je prepričeno edino Japoncem. Japonsko časopisje svari Ameriko, naj se nikar ne vtiča v orientalske razmere, kajti iz tega zna nastati jako slabe posledice. Uradni list japonske vlade piše: Japonski zunanji urad mora dobiti od ameriške vlade zagotovilo, da se kaj enacega ne bo več pripetilo. Zjedinjene države se ne smejo vmešavati v kitajské razmere brez vednosti Japonske. Časopis pravi, da so se pogajanja z ameriško vlado že pričela.

Več pridelkov.
Washington, 15. junija. Nad 150 milijonov akrov sveta je letos več obsejanega po Zjed. državah kot lansko leto. Vendar pšenica nič kaj dobro ne kaže.

Japonska komisija pride.
Tokio, 15. junija. Japonska vojna komisija pride v Zjed. države tekmo prvih dni meseca julija.

Pred sodnijo.
Chicago, 15. junija. Vlada je pozvala uradnike velikih kompanij z živili, da pridejo nemudoma na preiskavo. Posebna velika porota bo zborovale, da dožene, kdo je kriv draginji.

Govor predsednika Wilsona.
Washington, 15. junija. Včeraj je imel predsednik Wilson sijajen govor, v katerem je še enkrat pred celim svetom obdolžil nemškega kajzerja kot vrhovnega povzročitelja vojne kot edino odgovornega za nadaljevanje vojne, nemški narod pa kot žrtve kajzerja. Govor predsednika priobčimo v pondeljkovi številki v celoti.

Pershing v Parizu.
Pariz, 15. junija. General Pershing je včeraj došel v Pariz, kjer so mu Francozi priredili tak sprejem, kot ga še ni imel nihče pred njim. Več kot pol milijona naroda je zasedlo ceste, po katerih se je peljal Pershing. Dekleta so mu postlale ceste s cveticami, in ves narod je oduševljen pozdravljal ameriškega vojaka. Pershing je bil ginjen do solz. Izjavil se je, da se v petek poda na resno delo.

Novo posojilo.
Washington, 15. junija. Ameriška vlada je včeraj izročila angleški vladi novih \$25.000.000 vojnega posojila. Anglija je dobila dosedaj \$500.000.000, in vsi zavezniški skupaj so dobili \$948.000.000.

Manifest srbskih socijalistov. Razne jugoslovanske novice.

Konferenca srbskih socijalistov, ki se je vršila 25. 26. in 27. aprila letos v Marseille, Francija, je enoglasno sprejela sledečo resolucijo:

"Konferenca srbskih socijalistov, zbranih v Franciji in onih, ki so prišli iz fronte, potem ko je zaslila dokumentarno izvestje o zločinskem terorizmu, ki pustoši podjarmljeno Srbijo in ostale zemlje, v katerih živi slovenski-hrvatski-srbski narod pod avstro-ogrskim jarmom, konstatira:

"Da splošni sovražnik, ki se je odlikoval s toliko surovostjo, sistematično podaljšuje delo uničevanja vseh materialnih in kulturnih bogastev, kakor tudi nezasišano iztrebljevanje našega naroda, kateremu preti popoln pogin.

"Da je tem zločinom, o katerih je sploh težko misliti, dodan še eden, ki nadkriljuje s svojo grozoto vse ostale: Bulgari so začeli z nasilnim uvrščevanjem v armado vsega moštva v krajih, katere so zasedli.

"Delegatje, vzbujeni nad toliko surovostjo, se dvigajo s poslednjem enangijo proti takemu postopanju, nasprotujočem najbolj elementarnim principom humanitete in mednarodnih odredb pravice, in raditega apeliramo na vse socijalistične stranke, kot tudi na demokracijo sveta, da protestira in naredi kar je mogoče, da se prepreči popolno iztrebljenje slovensko-hrvatskega-srbskega naroda."

Poleg tega je konferenca srbskih socijalistov poslala pozdrav revolucionarni Rusiji, izražajoč nado, da bo od nje "izmučeni srbsko-slovenski-hrvatski narod dobil svoje osvojenost, neodvisnost in združenje."

so se dosegli že jako lepi uspehi. Jugoslovanska pisarna v Washingtonu bo oddajala jugoslovanske novice.

Jugoslovani in vojni muzej v Parizu.

Francoska vlada je v Parizu otvorila vojni muzej, kamor pridejo vsi bolj važni dokumenti in spomini v zvezi z današnjo vojno. Ta muzej ima posebni Jugoslovanski oddelek, kjer bodo zbrani vsi spisi, letaki, programi skupščin, zabav, bazarjev in stiki z vojno. Posebna pažnja se je posvetila delovanju našega časopisja v Ameriki. Kdor ima kaj vrednega materiala, naj ga pošlje Jugoslovanski Pisarni v Washington, odkoder se odpošlje v Pariz. Naše uredništvo je dalo letnike 1914, 1915 in 1916 "Clevelandske Amerike" v ta muzej.

Jugoslovanski umetniki v San Francisco.

Koncem meseca maja je došel velik broj Slovencev in Hrvatov, bivših avstrijskih mornarjev v San Francisco. Ti naši rojaki so bili ujeti od Japoncev v vojni med Nemci, Avstriji in Japonci pri Kia-Chao. Ker ni bilo nikomur dovoljeno priti z njimi v dotiko, je intervenirala Jugoslovanska Pisarna v Washingtonu, nakar je generalni pravnik Gregory telegrafično naročil zastopnikom Jugoslovanskega konzulata v San Francisco, da se jih spusti k interniranim, da jih izprašajo in sestavijo popis onih, katere se lahko spusti na svobodo.

Zavezniki v Atenah.

Atene, 15. junija. Zavezniki so danes izkrcali svoje čete v Pireju in Phaleronu, pet milj od Aten. Te čete bodo dale pomoč novi grški vladi in skrbela za mir, če se ljudstvo slučajno spunta radi odstavljenega kralja. Kralj Konstantin se je danes vkrcal na angleško vojno ladijo. Konstantin se poda v Švico, odkoder bo šel najbrž v Nemčijo, da se posvetuje s svojim mojstrom, nemškim kajzerjem.

Slovenski Press-Bureau.

Te dni se je osnoval v New Yorku vseslovenski Press Bureau. Prostori te pisarne se nahajajo v Tribune Bldg. Room 300-301, Park Row, New York. Pri tem bureau so zastopani vsi slovanski narodi. Ta bureau ima nalogo, da vodi propagando za vse slovanske narode v amerikanskem časopisju, kateremu daje podatke in novice. Dosedaj v tako kratkem času,

30 tuincev aretiranih v Clevelandu. Med njimi je več Avstrijcev.

Vlada Zjed. njenih držav je zaprla 30 oseb v Clevelandu v četrtek, ki se niso registrirale. Vladni detektivi prerokujejo nadaljne areste. Vsi ti slackerji so se morali najprvo registrirati, potem pa so bili odpeljani v ječo. Nekateri so se izgovarjali, da so prestari, drugi zopet, da so se registrirali v drugih mestih, itd. Vsi pridejo pred veliko poroto Zjed. držav. Pričuje se, da bo najmanj 500 slackerjev zaprtih v Clevelandu. Prav vsakdo, ki se ni registriral, bo prijel. Med drugimi prijeti so nahajajo sledeči "Avstrijci": John Matic, 3521 Orange ave. John Juric, 8205 Burke ave. Josip Sulkovski. Drugi sledijo. Toda volivni clerk Hirstus je naznanil, da vsi oni, katere vlada prime, ker se niso registrirali, bodo izpuzeni, če navedejo kak vzrok svoje zamude, ki jih v resnici opraviči. Toda svoje vzroke morajo potrditi z mnogimi pričami, in vzrok mora biti silno važen. Vsi tujci, ki se 5. junija niso registrirali, ne dobijo nobenih državljanških

papirjev, se je izjavil sodnik Westenhaver od zvezine sodnije in sodnik Gott od Common Pleas sodnije. Vsa, ki prosi za državljanstvo, mora pokazati registracijsko karto. "Clevelandski nemški list "Waechter & Anzeiger" ima ogromne sitnosti. Ne samo, da je vlada zaprla glavnega urednika, ampak tudi novemu uredniku vlada ne dovoli, da deluje pri listu. Novi urednik je E. K. Fisher, Nemec, toda vlada mu je prepovedala iti v poslopije nemškega lista na delo, in če gre notri, bo nemudoma zaprt. Nadalje je bil spoden iz poslopija nemškega lista tudi Moritz Alexander, knjigovodja. Tudi on je sovražnik Amerike in ne sme nič več na delo k listu. Veliko senzacijske povzročilo sporočilo, da je vlada prepovedala superintendentu The Lake Erie Iron Co. vlihod v tovarno. Imenuje se Fritz Baumgartner, je Nemec in sedem let v Ameriki. To povelje je prišlo iz Washingtona. Mnogo stotin Slovencev dela pri The Lake Erie Iron Co.

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:
 Za Ameriko - \$3.00 | Za Cleveland po pošti \$4.00
 Za Evropo - \$4.00 | Posamezna številka - 3c

413 1/2 ST. CLAIR AVE., N. E., CLEVELAND, OHIO
 EDWARD KALISH, Publisher
 LOUIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

No. 70. Friday, June 15, 1917.

VPRAŠANJE ŽIVIL.

Javna varnost in zadovoljnost zahteva, da kongres nemudoma odobri postavbe glede živil, glede kontrole za prodajo živil, kakor je to predlagal predsednik Zjedinjenih držav na željo celega naroda. Vsak dan odlašanja pomenja novo nevarnost. Vsak dan so ljudje kaznovani, ker se kongres ne briga dovolj, da bi odpravil draginjo in upeljal normalne razmere.

Amerikanci so prevzeli nalogo, da zalagajo z živežem za veznike. To je pogodba, ki je bila usiljena tej deželi po neizpolsni logiki, pogodba, kateri se nismo mogli ogniti, četudi bi želeli. V prvi vrsti je prehranjeval, in sicer poceni, ameriškega naroda. Toda ravno tako velika varnost naša je, da hranimo naše veznike. Mi živimo danes tukaj v miru, pa ne vemo, kaj pride lahko preko oceana, če ne podpiramo za veznikov z vsemi močmi. Amerika ima neizmerno zalogo živil. Nič se ne pozna Ameriki, če izvažajo živila. Toda vršiti se mora to po dobro premišljenem načrtu, in predvsem se mora uničiti vse izkoriševalce, špekulante ljudske hrane. Če se to zgodi, tedaj odpadde trojni ali četverni dobiček, katerega zaslužijo preokupovalci živil. Živila naj gredo naravnost iz kmetijskih rok v vladne roke, in vladna naj razdeli je potem živila. In ker danes ni nobene kontrole pri prodaji živil, zato so pa živila tako draga. Anglež kupuje za sebe, Francoz za sebe, Rus za sebe, vsak ponudi nekaj več, in prefrigani špekulanti pa dajo onemu, ki več plača. In to je silna napaka. Vlada bi morala nemudoma prevzeti ves nakup vsega živeža za veznike. Ravno tako za domače prebivalstvo. S tem bi odpadel ogromni dobiček, ki ga imajo preokupovalci, in se ne bi moglo več trditi, da čebula, ki je veljala 70 centov pri farmarju za en bušel, se je prodajala po ceneje po \$5.00 bušel, ker je šla preko osem rok, in je na vsaki rok nekaj obviselo za lastni žep posameznega izkoriševalca.

In da se to naredi, bo dolročil kongres. Lahko bi to že zdavne naredil, toda kongres se ne zaveda svoje dolžnosti. V kongresu se vsak dan razpravljajo najbolj podrobne stvari, brez vsakega pomena, vsak kongresman hoče imeti veliko besedo, in ni čuda, da dobivamo vsak dan zapisnike kongresnih sej po 200 strani obsegajoče, toda ko preberemo, da iz vsega skupaj ni nič. V kongresu je nekaj kajzerjevih poslancev, ki nalašč zadržujejo postavodajo v prid ljudstva, v mnenju, da če ostane tako kakor je, namreč draginja, se bo ljudstvo spuntalo, in če se ljudstvo spunta, tedaj bo kajzer silno vesel, ker bo prepričan, da mu od Amerike ne pretila nobena nevarnost.

Zadnji čas je torej, da se te razmere spremenijo, da se narodu preskrbi poceni živila. To bo več pomagalo, kot vsi patrijotični govori skupaj.

Predsednik Wilson je nujno naprosil kongres naj kaj ukrene v tem oziru. Poslal je kongresu poslanico, naj kongres nemudoma ustavi dviganje cen, naj nemudoma preskrbi, da bo dovolj živeža povsod. Živeža je dovolj, v shrambah in skladiščih, toda špekulanti, katerim je patrijotizem deveta

briga, dolar pa prva stvar, ga zadržuje, da dobio višje cene. Kongres se pa krega o osebnosti, se ne gane, ljudstvo plačuje. Amerikanci so pri najboljši volji, da pošiljajo hrano za veznikom, toda če ne bo kontrole pri tej hrani, so vsa prizadevanja zaman.

Ustanovite torej nemudoma zvezino kontrolo živil. 100.000.000 Amerikancev protestira proti veleizdajnikom. Vse se lahko naredi, kakor je predsednik zahteval. Le kongresu je treba dati vedeti, da mora v resnici zastopati ljudske interese, ne pa svoje lastne. Predsednika imamo dobrega, kongres pa zadržuje vse njegovo dobro delo.

Čas je, da se začne, ker sicer bo prepozno.

Ruski rekord

Nemčija meseca julija, 1914 ni imela nobenega prepira z Francijo. Pač pa je imela prepir z Rusijo, in Nemčija je napadla Francijo samo zategadelj, ker je bila Francija v zvezi z Rusijo.

V sedaj pa pridejo nekateri ruski radikali, in med njimi celo taki, ki niso kupljeni z nemškimi denarjem, in javno naznanjajo, naj se Rusija umakne iz boja, in naj drugi narodi izvojujejo vojno proti kajzerju. Rusi mislijo, da današnja ruska vlada ni vezana na obljube in pogodbe z vezniki, katere je naredila prejšnja vlada. Kar koli je car naredil, je bilo naporno v oči sedanjih vladnih mož, raditega, ker ni ljudstvo odobrilo.

Očitno pa je, da je bila vojna prvotno v Rusiji jako popularna. Posebno odkar se je Turčija pridružila Nemcem Ruske mase se večinoma iliterate, toda v ruski duši živi globoka zavest sorodnosti in simpatije do manjših slovanskih narodov. Ko je Avstrija napovedala vojno Srbiji, katero je hotela uničiti, je morala Rusija posredovati v prid male Srbije napram nemški Avstriji.

Rusko ljudstvo v rusko-japonski vojni seveda ni imelo dovolj navdušenja za vojno, kajti ta vojna ni bila v korist Rusije, ampak le v korist imperializma. Toda vse drugače je bilo, ko so napadli Nemci in Avstrijci Srbijo. Rusi so bili navdušeni in tedaj, da branijo svoje male, toda svobodne brate, katerim je pretil pogin. Mi rečemo Rusi, ne pa ruska avtokracija, ki je bila vsa prezita z germanizmom in nemškimi špijoni. Ruskemu carju in njegovim ministrom je bilo pač vseeno, če se ohrani Srbija ali ne, toda ne tako ruskemu narodu. In ruska revolucija je bila v prvi vrsti uprizorjena, da se uniči avtokracija carja, katerega ministri so se javno in skrivaje pogajali z Nemci v ogromno škodo Rusije. Ruski narod se je uprl, ker je vedel, da je carjeva vlada podkupljena z nemškimi denarjem v nameni, da se ohrani carstvu prestol, ljudstvo pa ostane še nadalje v sužnjosti. Rusko ljudstvo je vedelo, da razni grafarji, tatovi in lopovi plenijo carske blagajne, goljufajo armado, skrivajo živež, samo da armada ne more naprej proti Nemcem.

Rad tega se moramo čuditi zahtevam ruskih socializmov, ki hočejo, da se prekinje in

uničijo prejšnje pogodbe z vezniki samo raditega, ker ljudstvo ni napovedalo vojne. Pomislimo na ogromne francoske in belgijske žrtve, na poljske in srbske žrtve... Več kot polovica teh žrtev je prizadanih, ker Rusija ne stoji trdno v boju in zanemarljavo osvobojenje Evrope.

Edino veselo znamenje pri današnjem položaju je, da ruski socialisti, ki so danes na krmlu ruske vlade, niso izvoljeni in postavljeni od naroda. V tej zavesti tudi vedo, da njim ni treba odgovarjati za nobeno svoje delo, kajti narod jih ni postavil, in torej delajo lahko kar hočejo, kakor je delal car, ki je vladal brez volje naroda in ni bil narodu odgovoren. Ruski socialisti, ki so danes na vladi, so si vlado prisvojili ravno tako kakor si jo je prisvojil car, kajti nikakor in nikdar ne morejo trditi, da jih je narod poslal na vlado, ker dasi je preteklo že nekaj mesecev od revolucije, pa niso sklicali še nobenih volitev.

In to je silno žalostno. Če hočejo vladati v imenu naroda, naj dajo narodu priliko, da si izbere svoje zastopnike. In prav gotovo je, da ruski narod ne bo dovolil, da se Nemcem olajša zmaga s tem, da bi pustil ruski narod krvaveti Belgije, Francoze in Angleže, sam pa bi počival. To pomeni smrt plemenitih svobodnih sinov Francije, pomeni zmago ošabnega tevtonskega moloha.

Hvaležnost in spodobnost narekujeja Rusom, da se v teh dnevih ne podajo. Zavezniki sicer ne pričakujejo velike pomoči od Rusov, toda Rusija naj stori vsaj toliko, da zaposluje velik del nemške armade na svoji fronti. Ostalo naredi zavezniki in Amerika.

Vsako ve, da če bi bila dana ruska armada pripravljena in bi udarila na cesarske nemške čete zaeno s Francozi in Angleži, da bi bilo kmalu ustavljeno prelivanje krvi. Kajti Nemci so svojo fronto na vzhodnem bojišču skoro popolnoma spraznili, in stiskani od dveh strani, bi morali odložiti orožje.

Toda ruska armada počiva na povelje socializmov, in ti so v prvi vrsti odgovorni, da je morala Amerika nastopiti na mesto Rusije, socialisti v Rusiji radikalne struje so v prvi vrsti odgovorni, da se je vojna podaljšala, da bo še več krvi prelite, oni so odgovorni ko nečno, če zmaga germanizem, prusijanizem in militarizem nemških Hohenzollerncev, ker niso znali uporabiti trenutka v pravem času, da uničijo ostudno prusko pošast.

Vojna z avtomobili

V Evropi se vozi vojni bog Mars v avtomobilih, in skoro več potrebujejo gasolina kot pa streljiva. Avtomobili so že dvakrat rešili Francijo, da ni bila uničena. Ko je bila nevarnost največja, ko so Nemci stali skoro pred vratmi Pariza, tedaj je general Galieni, poveljnik Pariza, poslal na fronto v avtomobilih tisoče mož rezervne. To rezerve so povzročile, da so bili Nemci tedaj vrženi nazaj za 30 milj in da so bili občutno poraženi ob reki Marne. In avtomobili so rešili tudi Verdun.

Kakšen učinek imajo avtomobili na vojno med Ameriko in Nemčijo? Danes je največji problem ta, da se navadne tovarne spremenijo v vojne izdelovalnice, tako da je narod pripravljen za vsako potrebo. Izurjenih delavcev v tovarnah se danes bolj potrebuje kot pa celo vojakov.

V Ameriki je petsto tovarov, kjer se izdelujejo avtomobili. Poleg tega pa imamo še več kot tisoč tovarov, kjer se izdelujejo avtomobilske potrebščine. Vojna in mornarica ni še vse. Vojna in mornarica je enaka ostrini na meču, toda meč sam, to so vojne industrije, ki izdelujejo orožje in druge priprave. Danes ni vojna taka kot nekaj. Nekaj so bile vojne skoro igrače. Danes pa imamo takozvano "vojno umetnost", ki se je tako spopolnila, da je

treba silne skušnje in najzmožnejših človeških možganov, da se vojna pravilno vodi. Vsaka industrija mora pomagati, vsak mož in žena mora biti zraven, prizadeti so vsi.

Več kot dve leti izdeluje nad 300 ameriških tovarov avtomobile za zavežnike. In kljub temu se je v Ameriki izdelalo v istem času več avtomobilov kot kdaj za domačo uporabo. Iz tega se razvidi silna delavnost ameriških tovarov, silna zmožnost podjetnikov.

Vprašanje nastane sedaj, ali bo ameriška vlada v očigled dejstva, da se nahaja v vojni z Nemčijo, prepovedala izvoz avtomobilov, ker jih sami potrebujemo doma? Zavezniki se močno trudijo, da izdelajo kolikor mogoče velikih avtomobilov doma. Francija in Anglija je izdala prepoved, da se ne sme uvajati potniških avtomobilov. Raditega se sumi, da eksport avtomobilov ne bo več tolikšen, in da ameriške tovarne lahko sedaj delajo za domače potrebe. Avtomobilska industrija v Ameriki je danes tako ogromna, da se lahko izdelava Amerik vsak dan 300 velikih avtomobilskih truckov in 4000 avtomobilov za potnike. To pomeni, da dobijo Zjed. države na leto lahko 1,500.000 avtomobilov. Toda toliko se jih ne potrebuje. Zato hočejo privatni lastniki lahko vedni imeli dovolj avtomobilov na razpolo-

go. V začetku vojne je bilo v Avstriji 13.100 avtomobilov, ali en avtomobil na vsakih 3700 Avstrijcev, v Belgiji jih je bilo 9400 ali eden avtomobil na vsakih 535 ljudi, torej osemkrat več približno kot v Avstriji, na Bulgarskem jih je bilo 3.650, v Franciji 98.400 ali en avtomobil na vsakih 408 oseb, v Nemčiji jih je bilo 71.455 ali en avtomobil na vsakih 900 ljudi, v Angliji jih je bilo 276.690 ali eden na vsakih 110 oseb, na Laškem 13.000 ali eden na 2800 oseb, na Turškem 525, in v vseh deželah, ki se nahajajo v vojni skupaj 501.160. Toda v Zjedinjenih državah imamo 3.300.000 avtomobilov v rabi, ali skoro vsak 30 človek ima svoj avtomobil.

Iz zgoraj omenjene statistike se vidi, da je Avstrija najbolj revna na avtomobilih, in da ima 20 krat več ljudi v Ameriki svoje avtomobile kot v Avstriji. Sprevidi se iz tega nadalje, da avstrijska vlada ne skrbi za blagostanje svojih državljanov, ampak le za blagostanje par mogotcev. Dočim ima

POZOR!
 Kam pa v nedeljo? Dne 17. junija? Vsi na piknik, katerega priredi dr. Jadranska Vila, št. 178 SNPJ na Jos. Kastelčevih farmah v Euclid, O. Ker je namenjenih 25% čistega dobička za Slovenski Narodni Dom v Clevelandu. Je pričakovati od občinstva obile udeležbe. Hladne pijače, dober prigrizek in razne zanimivosti bode preskrbel za to izbrani Odbor.

Starokrajaska harmonika je na prodaj, ima 4 tone, 3 glasove. Skoro nova. Pocieni. 4319 Superior ave. (72)

Imenik Sloven- skih trgovcev ki imajo opeke S. N. Doma v zalogi

1. Belaj & Močnik, 6205 St. Clair ave. moška oprava.
2. John Gornik, 6105 St. Clair ave. moška oprava.
3. Frank Gornik, 6113 St. Clair ave. moška oprava, čevlji.
4. Beno B. Leustig, 6424 St. Clair ave. modna trgovina.
5. Josip Žokalj, 6408 St. Clair ave. moška oprava.
6. Frank Butala, 6410 St. Clair ave. trgovina z obuvami.
7. Anton Kaušek, 6204 St. Clair ave. modna trgovina.
8. Avgust Kaušek, 6208 St. Clair ave. moška trgovina.
9. Tomšič & Stampfel, 6129 St. Clair modna trgovina.
10. Anton Anžlovar, 6111 St. Clair ave. modna trgovina.
11. Anton Logar, 3837 St. Clair ave. modna trgovina.
12. Geo Mlachak, 4316 St. Clair ave. modna trgovina.
13. Mike Marešič, 4322 St. Clair ave. moška oprava.
14. Frank Poje, 4015 St. Clair ave. moška oprava.

Imenik slovenskih trgovcev, ki se pečajo z opekami Narodnega Doma se je skrčil na 14 slovenskih trgovin, ki dajejo še opeke mesto drugih znamk. Hvala tem trgovcem, ki so ostali pri tem, da podpirajo narodno podjetje, da še dajejo opeke Doma. Vsak delničar in somišljenik pa naj gleda nato, da se te rojake podpira kar največ mogoče.

Kljub temu, da je Zveza slovenskih mesarjev odpovedala opeke, to društvo vse eno podpira idejo Doma s tem, da so nekateri člani kupili delnice Narodnega Doma. Kje so pa slovenski groceristi? Ali vas ne podpirajo člani delničarji in drugi slovenski rojaki? Čas je danes tukaj, da se mora cela naselbina zanimati za napredek tega podjetja, ne samo nekateri, saj dobiček bomo imeli vsi od njega.

Izdelovatelja smodk pod imenom SND sta:
 JOHN BRESKVAR, 3528 St. Clair ave.
 MARY PRAVST, 1028 E. 70th, Street.

Priporoča se našim kadilcem cigar, da v vsakem salonu zahtevajo te cigare, ki dajejo dobiček S. N. D.

DIREKTORIJ S. N. DOMA.

Avstriji le ena oseba izmed 3700 avtomobil, pa ima v Ameriki vsak 33 človek avtomobil. To so tako kričke številke, da morajo odpri vsakomur oči, kako silno je avstrijsko narodno gospodarstvo.

Amerika pa nima samo dovolj avtomobilov za svoje potrebe, ampak tudi dovolj gasolina in izurjenih delavcev. Tri milijone in pol avtomobilov pomeni, da je ameriški vladi mogoče transportirati 4.000.000 vojakov z enim samim hitopom, če računamo le štiri osebe na en avtomobil.

Gasolina ne primanjkuje v tej deželi, dasi je nekoliko drag ravno raditega, ker se ga toliko zahteva. In če bi naše železnice radi vojne z Nemčijo bile začasno oslabiljene, in ne bi mogle prevzati gasolina, pa zadostuje petrolej ali celo alkohol, da žene avtomobile.

Velika nepravila vlada danes med avtomobilnimi truki, ker je toliko raznovrstnih vzorcev. Zato vlada ne želi, da bi se preskrbel s stoterimi vzorci avtomobilov, ampak hoče, da se upelje en standard. Kajti vsaka vrsta avtomobila zahteva drugačne voznike, drugačne mašiniste, druge potrebščine. Če pa bi bila le ena standard vrsta avtomobilov, se s tem prihrani silne stroške in delo, kajti vsak voznik avtomobila bi bi dober za vsak avtomobil, dočim so danes naučeni eni na to vrsto avtomobilov, drugi na drugo.

Veliki avtomobilni truki so pomagali Nemcem, da so se polastili trdnjav Liege, Maubeuge in Nemur. Veliki truki so pomagali francoski armadi, da se je pripeljal 170.000 vojakov v šestih urah 60' milj iz Pariza do Meaux, kjer je bila strta nemška armada, ki je hotela zasesti Pariz. In avtomobili bodejo igrali še veliko večjo vlogo v današnji vojni, ki bo trajala še nekaj let.

Slovenec, želi delo v mesnici ali v groceriji. John Meszger, 1427 E. 49th St. (71)

Dve sobi se oddajo v najem za dva ali tri fante. 3920 St. Clair ave. (70)

NAZNANILO.
 Javna knjižnica na 55th blizu St. Clair ave. bo odprta ob sredah od 9. ure zjutraj do 1. popoldne telkom meseca julija in avgusta. Zaprto popoldne in zvečer.

Dve sobi se oddajo v najem s posebnim vhodom. Kopalnice in vse drugo. 1453 E. 53. cesta. (71)

Kdor vam kaj dolguje, mi hitro skolektamo dolg. Zanesljiva tvrdka. Obrnite se na 231 Society for Savings.

Automatic operator naj se oglašuje za delo. The Cleveland Automatic Machine Co. 2269 Ashland ave. (70)

Metal finisherji dobijo delo. The Peerless Motor Car Co. E. 93rd St & Quincy ave.

VABILO
 Na veselico, katero priredi Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ na Recharjevih farmah nedeljo, 17. junija. Zbrališče je na stop 117, Shore Line Collinwooda. Vabljeni so v prvi vrsti sobratska društva Slovenske Dobrodelne Zveze, da se te veselice udeležijo v obliki druge društva ter posameznih rojaki. Obeja se vsem najbolj poštena, vesela zabava v prosti naravi. Za najboljše postrežbo se jedi in pijači bo za vse goste izvrstno preskrbljeno. Društvo se lepo priporoča za obilen obisk in se že vnaprej zahvaljuje vsem cenjenim gostom.

Tinners helper dobi delo. Ora in Bros. 3623 Central ave.

Welderji, dobra plača, 9 ur dan. Vprašajte Mr. Cowright Cleveland Steel Bar Co. 9612 Meech ave.

Soba za dva fante se da v najem. 1123 E. 63rd St. (70)

Slovenska trgovina s šivalnimi stroji

Vojaka je tu, in sedaj, ko je vse tako drago, si moramo sami aneti pomagati, da si vsaj nekaj prihranimo. Zato pripravimo, da si kupi vsaka gospodinja in dekle šivalni stroj. V zalogi imamo vsakovrstne šivalne stroje od \$5.00 naprej, toda najbolje priporočam, katera hoče imeti dober stroj "SINGERJEV ŠIVALNI STROJ". Zadovoljni boste in ne bo treba dati denarja za večna popravila.

Pridite k nam in govorite slovensko, ker to je edina slovenska trgovina s šivalnimi stroji. Če nimate denarja, da takoj plačate, vam zapazmo, da plačujete na mesec, in plačano bo, da sami ne boste vedeli kdaj. Se priporočam vam dobro znani

RUDOLF PERDAN,

6024 ST. CLAIR AVE.

Kdor kupi stroj, mi vas naučimo brezplačno upravljanje na stroju, če ne znate. Prevzamemo v popravilo pokvarjene stroje.

POSODA za NOVOPOROČENE

Štirje kratki seti namizne in steklene posode.

Ti seti so prirejani za novo hišo ali malo družino, za vsakdanjo rabo, in od časa do časa lahko kupite drugo posodo kot želite. V vsakem setu je:

- 3 veliki korbzniki
- 1 skleda za zelenjavo 7 pal.
- 3 krožniki za pie
- 1 posoda za meso, 8 palcev
- 3 krožniki za sadje
- 1 posoda za sladkor
- 3 skledice za zelenjavo
- 1 creamer
- 3 škuldecice in krož. za čaj
- 3 colonial kozarci
- 1 skleda.
- 3 colonial sherbets.

Holborn \$6.90
 Okrašeno s pink cvetlicami, zelenim listjem in zlatimi robi.

Butterfly \$5.95
 Temno modro, rumeno in rjavo, z metulji okrašeno, z modrimi robi.

Blue Willow \$5.85
 To je staro-angleška posoda v kitajski rizbi, modro, eden najstarejših vzorcev.

Rugby \$5.35
 Fin design ob robeh z zelenimi in lahno rudečimi robi na vsakem kosu.

Colonial kozarci in sherbets.

The Kinney & Levan Co.

Euclid Square, East 14th St.

Sloven. Dobrodelna Zveza.
Slovenian Mutual Benefit Ass'n.

UST. 13. NOV. 1916.
V DRŽAVI OHIO

INK. 13. MARCA 1914.
V DRŽAVI OHIO

Sedište: Cleveland, Ohio
Tel. O. 5. Princeton 1376 R. Vrhovni uradi: 1052 E. 62nd St.

SPREMENBE PRI KRAJEVNIH DRUŠTVIH SDZ V MESECU MAJU. ASESMENT ŠT. 43. — 17 ZOPET SPREJETI:

Slovenec, št. 1. — c. št. 973 Martin Kovac, 102 M. Vertovnik, 8 Jos. Ogrin, 330 Jos. Ferlin, 1879 Jos. Hrast, 1047 Peter Klun, 18 Fr. Okički, 981 Frank Senica, 152 J. Straus, 1948 J. Pate, 233 Ant. Kolenc, 994 J. Tramte, 1092 Ant. Gombac, 1755 Ig. Zupančič, 554 Fr. Antončič, 1212 Al. Permoser, 1283 Jos. Vidrik, 1122 Fr. Vidic.

Svob. Slovenke, št. 2. — c. št. 692 Mary Fridhofer.

Slovan, št. 3. — c. št. 1215 Stefan Vihetlič, 1722 Ant. Jančovič.

Sv. Ana, št. 4. — c. št. 409 Mary Silc, 1446 Mary Erbežnik, 472 Ana Ferlan, 706 Fr. Oštir, 1152 Mary Požnikvar, 1426 Mary Zlindra, 1407 Apol. Zalaznik, 1607 Fr. Nose, 1245 Ana Pirnat, 1383 Mary Rogel, 1447 Ana Rebolj, 1604 Ema Lufič, 1381 Rozi Rus, 1375 Rozi Eckart, 955 Iv. Požun, 1542 Matilda Starič, 1300 Ivana Petkoviček, 1816 Fr. Rupnik, 1817 Iv. Lenaršič, 410 Mary Silc, 1339 Terezija Oštir, 506 Rozi Stanič.

Napredni Slovenci, št. 5. — c. št. 1355 A. Stražišar, 195 Al. Kral, 1073 A. Rakovec, 1802 Gašper Dodic, 1476 A. Wiedergar, 181 Srečko Eržen, 182 Fr. Pirc.

Slovenski Dom, št. 6. — c. št. 1449 Jakob Glesčič.

Glas Clev. Delavcev, št. 9. — c. št. 1168 Jos. Peterlin, 2095 John Cepirio, 1537 Ant. Tomšič.

Danica, št. 12. — c. št. 1268 Ana Tekavčič, 1026 Iv. Jakomin, 1507 Julia Sprajc, 1457 Fr. Moro, 1248 Fr. Turk(2) 1396 Ana Pohar, 1942 Fr. Jakomin, 533 Rozi Gombac, 703 Mary Medic.

Ribnica, št. 12. — c. št. 1081 Ant. Tomazič, 1781 K. Krašovec, 1313 Jos. Tomazič, 1736 Ant. Lušin, 931 Ant. Zupančič.

Clev. Slovenci, št. 14. — c. št. 1162 Fr. Kolenc, 1485 Fr. Česen, 1511 Jos. Črtalič, 708 Ant. Starič.

Franca Prešeren, št. 17. — c. št. 740 Aug. Gustin, 771 J. Prebil, 768 J. Mišič, 892 Fr. Miklaučič, 1886 L. Skok.

PRVI MESEC SUSPENDOVANI:

Slovenec, št. 1. — c. št. 1207 Jos. Vatovec, 61 Fr. Pausič, 1011 Ant. Zorčič, 2109 Jos. Zupančič, 1240 Fr. Cimperman, 57 John Rogelj, 123 Mike Vuk, 608 John Breskvar, 1538 Jos. Račič, 265 John Vintar, 1124 John Stipič, 1882 Stefan Tušin, 266 Ant. Ogrin, 1979 Fr. Knaus, 91 Miha Jalovec, 104 Fr. Maru, 1033 Jos. Hren, 230 Ant. Nose, 1439 Jos. Sterle, 1206 Jos. Lušin, 1203 Matt Mikolič, 56 Martin Rogelj, 1324 Miha Sednak, 1397 James Mali, 1422 John Švigelj, 1094 Feliks Drenik, 95 Jos. Kuntarič.

Slovan, št. 3. — c. št. 1933 Zvonko Mohorič, 1723 Al. Fink.

Sv. Ana, št. 4. — c. št. 2167 Mary Kmet, 1030 Ana Zoric, 1013 Iv. Selnikar, 1243 Rozi Cimperman, 1824 Iv. Krašovec, 1262 Mang. Novak, 435 Ang. Zibert, 1079 Mary Stipič, 1230 Iv. Rojč, 1415 Iv. Kolenc, 1641 Marjeta Česen, 1231 Jos. Vegel, 441 Mary Jenskovič, 620 Iv. Glavič, 1640 Mary Hrovat, 1228 Mary Gorenc, 1492 Jera Skubič, 1225 Fr. Okički, 778 Mary Stefančič, 452 Iv. Pate, 1429 Mary Klinc, 1490 Al. Pakšič, 1148 Mary Urbančič, 447 Ana Kuhar, 1588 Mary Leonard.

Napredni Slovenci, št. 5. — c. št. 1836 Frank Sodnik.

Glas Clev. Delavcev, št. 9. — c. št. 611 Ant. Skulj, 1801 Jakob Kotnik.

Mir, št. 10. — c. št. 639 Jos. Fortuna, 1633 Ivana Radela, 1797 Ludvik Gruđen.

Danica, št. 11. — c. št. 664 Frances Simončič, 1655 Mary Andoljšek.

Ribnica, št. 12. — c. št. 1842 Jos. Ban, 930 Jos. Ilnikar, 933 Anton Novak.

Clev. Slovenci, št. 14. — c. št. 2148 Frank Šlejko, 115 Jos. Tomažin, 2141 Ant. Mjasmaš, 1888 Ignac Lužar, 121 M. Kirbiš.

Franca Prešeren, št. 17. — c. št. 2171 Peter Bizjak, 1769 John Jamnik, 763 Jos. Fridhofer.

NOVI ČLANI:

Slovenec, št. 1. — c. št. 2199 John Blatnik, 2200 Walter Vlašič, 2201 Frank Bartelj, 2202 Matija Stipančič.

Sv. Ana, št. 4. — c. št. 2184 Mary Milavec, ml. 2185 Karolina Klaus, 2186 Mary Milavec.

Napredni Slovenci, št. 5. — c. št. 2188 Valentin Šinkovec, 2189 Frank Grebenc, 2190 Anton Zgonc, 2191 Andrej Tekavec, 2192 Matija Krašovec.

Kras, št. 8. — c. št. 2179 John Zupan.

Glas Clev. Delavcev, št. 9. — c. št. 2181 Jernej Ban.

Danica, št. 11. — c. št. Ana Pureber.

Ribnica, št. 12. — c. št. 2187 Frank Gornik.

Clev. Slovenci, št. 14. — c. št. 2193 Frank Stupar, 2194 Louis Svete, 2195 Frank Mervar, 2196 Ivan Šlemberger.

A. M. Slomšek, št. 16. — c. št. 2180 Louis Znidaršič.

Franca Prešeren, št. 17. — c. št. 2198 Frank Drubnič.

Bled, št. 20. — c. št. 2182 John Pirnar, 2183 John Perko.

PASIVNI ČLANI:

C. št. 395 Ant. Jalovec(1), 1305 John Šlogar(1), 992 Fr. Udovič(1), 551 Ant. Puček(1), 1265 Fr. Gorup(1), 1326 John Urbančič(1), 1603 John Pečnik(3), 437 Jozefa Jalovec(4), 1945 John Markič(6), 201 Frank Eržen(9), 235 Miha Glavan(9), 1488 Anton Kotnik(9), 1656 Julia Herwat(11), 1314 John Bildon(12), 901 John Korn(14), 1772 Rudolf Novak(16), 1773 Rudolf Tašler(16).

IZOBČENI ČLANI:

C. št. 1751 Ignac Hočevar(1), 1611 Al. Penhavec(10), 1516 Frances Dormiš(11), 1153 Frank Špek(14), 1637 John Žpek(18), 2001 Frank Benič(20).

UMRLI ČLANI:

C. 673 John Posch(1), 2006 Frank Tomažin(20).

PRESTOPILE ČLANICE:

C. 656 Ana Blatnik, 1697 Mary Menant, 1560 Mary Brodnik, 1520 Marjeta Ahlin, 789 Ivana Brodnik, 1694 Al. Godič vse od št. 13 k št. 4.

Cleveland, Ohio. 8. junija 1917.

FRANK HUDOVERNIK, tajnik

Opomba vrhovnega tajnika: —
Ker prihaja v vrhovni urad vsaki mesec nekaj sprememb za oporoke in se na teh oporokah večkrat zapazi, da ni član podpisal na določenem mestu, na drugih ni podpisal tajnik itd. Raditega bi rad opozoril vse krajevne tajnike, da naj ne izročijo nikomur oporoke iz rok, predno se član pred njim v pričo podpisuje. Nekateri tajniki dajejo kar drugim članom oporoke, član izroči oporoke kamor spada, a on, ki lastuje oporoke, mesto da bi se podpisal, jo vrže v svoj kovček in tam leži, dokler je ne rabi. Podpisi na oporoki so zelo važnega pomena, zato pa skrbite, da bodete od sedaj zanj bolj redno izvrševali svoj posel. Sedaj je mesec junij in se ima dne 30. junija zaključiti polletni račun Zveze. Raditega se prosi cenjene člane Zveze, da plačajo ta mesec vsi ob pravem času, da bodo tajniki lahko prej zaključili svoja mesečna poročila, ker imajo društva ravno tako svoje račune, in če prej odpošljejo na vrh. urad, prej dobijo nazaj pobotnico za asesment, da lahko tajnik potem skliče nadzorni odbor, da bo pregledal račune.

VABILO.

Cenjene rojake in rojakinje uljudno vabiva tem potom na otvoritve dobro urejene kavarnice s biljardno sobo in slaščičarno. Na razpolago imamo pristno turško kavo, sveže mehke piščance z dobrim prigrizkom, kakor tudi vedno sveže sliščace in raznovrstne pristne smodke, cigarete in ves drugi duhan. Kraševcem je na razpolago velik vrt za balincanje. Za dobro in hitro postrežbo bo izvrstno preskrbljeno. K obilnemu posetu uljudno vabiva

MILAVEC & KLEMEN,
588 E. 152nd St. takoj čez most

Soba s kopališčem se odda za enega ali dva fanta. 1266 E. 59th St. (71)

Išče se Slovenka, četudi stara, da bi pomagala pri otrocih, najmlajši je tri leta in pol, najstarejši 12 let. Za vsaj nekaj mesecev. Plača po dogovoru. Prošena je, da se hitro oglasi. 1368 E. 45th St. (72)

Miesnica je napredaj v sredini slovenske naselbine. Dobra prilika za delavnega Slovana. Trguje se za gotov denar. Pozve se na 6005 St. Clair (72)

POZOR!

Naznanjamo, da nameravamo opustiti našo trgovino z ženskim klobuki in slanniki. Slovenke, sedaj je čas, da si kupite fin klobuk za nja denar. Prodati moramo vse. Se pripravljamo Slovenkam za obiljen poset. Pridite hitro, ker v kratkem zapremo trgovino. **WARNERS MILLINERY,** 5820 St. Clair ave.

Na stanovanje se sprejme en fant, brez hrane. 1095 Addison

KADAR SE SELITE,

tedaj pokličite vašega starega znanca Josip Kotnika, ki vam bo urno in pošteno postregel. Za selitev imamo dobre prostorne vozove, prevažamo pa tudi vsakovrstno blago in izvršujemo vsa naročila, ki se tičejo ekspresa. Se priporočam **JOS. KOTNIK,** 1057 E. 61st St. Tel. Princeton 1276 W. (Fri. 73)

Delavci, stalno delo, dobra plača. Briggs Manufacturing Co. E. 131st St. in Taft ave.

HIŠE NAPRODAJ.

Dve hiši na enem lotu na 1144 Norwood Rd. Lepa prilika za Slovenca. Lot meri 40x 140, cena je \$3200. Ako plačate samo \$1000, se drugo dobi na obroke. Hiša ima vsaka 5 sob brez plina. Ako bi se hiše le malo popravilo, bi kupec zaslužil lep denar, sama zemlja je vredna \$2500. Hiša je napredaj le do 1. julija, in ne zamudite te prilike. Hiša za eno družino, 6 sob, kopališče, v bližini 49. ceste. Cena \$2700. Hiša za 2 družini, blizu 53. ceste, kopališče in vse v dobrem stanju. Hiša za 2 mali družini, na 68. cesti, cena \$2750.

Hiša, skoro nova, bližini Addison Rd. hiša je zidana, za 4 družine, električna razsvetljava, kopališče za vsako družino posebej, vse druge moderne naprave. Cena \$8200, ako imate le \$3000, drugo vam jaz preskrbim. Za vse te hiše dobite natančna pojasnila pri meni. John Zulich, 1261 Norwood Rd. Princeton 1506 W. (70)

Dekleta dobiyo delo v tovarni za električne luči. Delo je lahko in čisto in prijetna okolica. dobra plača in stalno delo. National Lamp Works, E. 45th St. and Hough ave.

Vrtoglavoost radi zaprtja.

Se jako hitro ozdravi in odvajalni organi redno delujejo, če jemljete Severove jeterne kroglice, kakor je predpisano Mr. Thomas Sitko, Manifold, Pa. nam piše: Ko sem rabil Severove Jeterne kroglice, so moji odvajalni organi hitro pričeli delovati. Enake izjave dobimo od vseh, ki rabijo Severove Jeterne kroglice. Poskusite jih, ka dar imate nepravilne v jetrih, ste zaprti, vas boli glava, ali imate vrtoglavoost, bruhanje in napestost. Cena 25c. Vprašajte za Severove Jeterne Kroglice v vaši lekarni. Zavrnite ponaredbe. Zahtevajte Severove. Če jih ne morete dobiti, naročite jih naravnost od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

"ČAS"

Je edina slovenska revija v Ameriki. "ČAS" prinaša lepe povesti, koristne gospodarske in gospodinske nasvete, znanstvene zanimivosti, podučne in parodu potrebne razprave, mnogo milinskih slovenskih pesnic in poleg tega pa prinaša lepe in umetniške slike. List shaja mesečno na 32 straneh in stane samo \$2.00 na leto, za pol leta \$1.00. Na roka se pri "ČAS" 2711 So. Millard ave. Chicago, Ill. v Clevelandu in okolici pa na 6033 St. Clair ave. (F)

Delo dobi Slovenka za delo v trgovini z mešanim blagom. Reimer's, 3423 St. Clair (71)

Napredaj je restavrant in kavarna po nizki ceni 3913 St. Clair ave. (71)

Dva fanta se sprejmeta na stanovanje s hrano ali brez. 1271 E. 58th St. (67)

Dva fanta se sprejmeta na hrano in stanovanje, ali tudi brez hrane, 6123 St. Clair ave. z adaj. (70)

Dve ali tri sobe se oddajo v najem, 659 E. 160th St. (70)

V najem se da stanovanje 6 sob Vprašajte pri Aton Kaušek, 6202 St. Clair ave. (72)

Bell Rosedale 2377 W. Cuy. Central 6678 R. Plin in lesik.

Uradne ure od 9—12 in 1—5 ure. Pondeljek, četrtek in soboto zvečer od 6—8 ure. **DR. F. L. KENNEDY,** zobozdravnik.

Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se slovensko in nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio. (x49)

Napredaj so hiše in sicer osem hiš na Norwood Rd. štiri hiše na 65. cesti, 2 hiši na 66. cesti, 5 hiš na 68. cesti, 6 hiš na 72. cesti, 3 hiše na 74. cesti, 6 hiš na 77. cesti in 4 hiše na 61. cesti. Zelo poceni dobite hišo in tudi na obroke. Oglasi se pri nas, 1065 E. 66th St. (70)

Napredaj so nove hiše po \$4150, jako široki loti, 6 sob hiše, kopališče, basement in podstreha. Popolnoma moderne hiše in pošteno zidane. Trd les, povsod, pralnica, elektrika in druge moderne potrebščine. Odprto vsak dan, tudi zvečer in ob nedeljah. Pridite in ogledajte si te hiše. W. H. Rounds, 880 E. 143rd St. severno od St. Clair ave. (71)

Napredaj je hiša za 2 družini, škriljeva streha, cena \$4000, na lahka odplačila. \$500 takoj drugo kot rent. Lot 50 čevljev fronta, in več če hočete. Vprašajte pri A. W. Emerich, 16205 St. Clair ave. Phone Wood 58 (70)

Delavci, ne podpirajte skebskih tiskaren. Naročite vedno v unijehkih tiskarnah.

Ali imate želodčne nepravilike?
Vzemite pravo zdravilo
Devet evropskih zelišč.
Nobena bolečina ne provzroča več slinosti kot bolečina v želodcu. Kamen, rak in slabost v želodcu, nevarnost, slarpije, dispneja, zguba apetita prihaja od tega. Devet evropskih zelišč zdravilno upliva na želodec, in bolečino sgrinejo. Če imate slabo sapo v ustih, slab apetit, ste leni, ali vam provzroča slinosti neprevajljena hrana, rabite **DEVET EVROPSKIH ZELIŠČ.** Tisoče jih je rabilo in so bili zdravi, to je naravno zdravilo, ki smo upliva na želodec, kri in jetra. Cena zdravilo je \$1.00. Napredaj pri **Guenther Slovenska Lekarna** Addison Rd. & St. Clair ave.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN
3. NADS. PERMANENT BLDG. 746 EUCLID AVE. blizu E. 9th St.
KRONIČNE IN KRVNE BOLEZNI SE ZDRAVIJO
Na isti način in z istimi aparati kot zdravijo v VELIKIH SANATORIJIH V EVROPI
Uradne ure: 9. aj. do 4. pop. 7. zveč. do 8. zveč. 10. do 12 dop. ob nedeljah.
Izrežite ta oglas, da ne pozabite naslova

Vino!
SLOVENSKA GOSTILNA.
Točna postrežba, posebno za delavce. Razvažam vino, pivo in šeganje na dom.
J. Kozely, 4734 Hamilton-av.
Vino! (Wed. Fri.)
Pohištvu napredaj za 4 fante. Jako poceni. Vprašajte na 1368 E. 45th St. od 6. zvečer do 9. zvečer. (72)

FRANK WAHČIČ,
Slovenska Modna Trgovina
746 E. 152nd STREET COLLINWOOD, OHIO

Napredaj je nova hiša, zraven pet lotov, 2 kravi, 3 prešči, 160 kokoši, velik vrt, vse to se prodaja ali zamenja s city property ali s kako trgovino. Vprašajte pri Ml. Ipavec, Box 175 A, Settlement Rd. West Park, (70)

Pošten fant želi dobiti stanovanje, da si sam kuha, z opremo ali brez. Kdor ima kaj, naj se oglasi v uredništvu. (70)

Išče se malo stanovanje z 2 ali 3 sobami. M. Sora, 6034 St. Clair ave. (70)

V uredništvu "Clevelandake Amerike" dobite knjigo "Kako se postane ameriški državljan". To je edina knjiga te vrste, na katero se lahko zanesete, da je v njej popolnoma vse pravilno, ker je knjigo potrdila zvezina sodnija v Clevelandu in jo priporoča vsem Slovincem. Tu dobite vse postave o državljanstvu, celo ameriško ustavo, proglaš ameriške neodvisnosti, vsa vprašanja in odgovore, katere morate znati, če hočete postati državljan, poleg mnogo drugih važnih podatkov. Cena samo 25c.
Delavci, ne podpirajte skebskih tiskaren. Naročite vedno v unijehkih tiskarnah.

McNutt & McCall Co.
Veliki loti, nizke cene na Bliss Rd. & St. Clair naselbini. Jako široke ceste. Tlak po cestah. Električna luč, vodovod, fina drevesa. Blizu novih tovaren.
OGLASITE SE PRI **LOUIS RECHER,** Euclid, Ohio, Wood 721 R
ALI PRI **DAN GARAPIČ,** Bliss Road, Wood 719 W

JOS. ŽOKALJ,
6408 ST. CLAIR AVE.
SE PRIPOROČAM ROJAKOM V OBILEN POSELT MOJE TRGOVINE.
Velika zaloga finih moških klobukov, kap, hlač, itd.
VSA MOŠKA OPRAVA.
TOČNA POSTREŽBA, CENE ZMERNE.

NAJSTAREJŠA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA V AMERIKI.
Mi vam nudimo našo zalogo najboljših likerjev po sledečih CENAH:

Brinjevec 12 steklenic.....	\$15.00
Brinjevec 6 steklenic.....	\$8.00
Tropinjevec 12 steklenic.....	\$11.00
Tropinjevec 6 steklenic.....	\$6.00
Tropinjevec za galono.....	\$2.25, \$2.50, \$2.75, \$3.00
Slivovka za galono.....	\$2.75 \$3.00
Naš slavni "66" Pure Rye whiskey, 7 let star zabož 12 steklenic.....	\$11
zabož 6 steklenic.....	\$6.00
Concord vino, rdeče, berel.....	\$35.00
Concord vino rdeče, pol berel.....	\$20.00
Pri odjemu 5 in 10 galon, stane galona.....	\$1.00
Belo vino, berel.....	\$40.00
Belo vino, pol berel.....	\$22.00
Pri odjemu 5 ali 10 galon, stane galona.....	\$1.25

Za posodo računamo sledeče cene: za 3, 4, in 4 1/2 galone sodčke 50c, za 5, 6, in 10 galon sodčke \$1.00, in za 25 galon (pol berel) \$1.50. Berele pa damo zastonj. Z naročilom pošljete vedno tudi Money Order ali pa bančni check. Za vse blago jamči:

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.
6102-6 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO
Važno! Izrežite ta oglas in ga spravite za poznejše čase. Kajti po novih postavi ne bo več dovoljeno oglašati te vrste trgovino.

BODITE PRIPRAVLJENI.
Imajte denar pripravljen, da plačate zavarovalnico, kadar potete. Naj poseben zavarovalniški načrt vam pomaga. Poleg tega pa vam nosi 4 odst. obresti in objednam dobite najnižje ceno za zavarovalnico.
Naredite prvi deposit danes pri nas.
The Cleveland Trust Company
Slovenska perica želi prevzeti pranje na dom ali pa pri družinah. Čedno in točno delo. Antonija Podpiršek, 1038 E. 70th Street. (70) St.
DEKLE sposobna v pisavi v angleščini dobi takoj delo. Frank Dry Cleaning Co. 1361 E. 25th Street. (70) St.

Zločini Germanov

(Crimes of Germany)

Uradno izvestje francoske, belgijske in ameriške komisije o živinskih delih nemške armade.

Umetniki kot Zola, Flaubert ali Maupassant niso nikdar videli enakih grozodejstev, kot so jih opisavali, nikdar niso živel med njimi, nikdar jih prekusili, toda kar so oni pisali, se nikdar ne da primerjati z resničnimi dejstvi, ki so jih Nemci počeli. Noben pisatelj ni zmožen narisati nam tako kosti-pretresajoče, silovite nagnjusne gole resnice o zločinih, katere so počeli Nemci nad širokimi kmeti severne Francije, Srbije, in Belgiji. Niti srednjeveški časi z vsemi svojimi natezalnimi silami niso mogli zamisliti toliko grozot, kot so to storili nemški vojaki na povelje "kulturnih" nemških generalov. Kaj je v primeri umor Ferdinanda z silovitim, posilnim umorom revne bolniške strelčice v Bruselu in drugod? Stotine oseb je dala sama avstrijska vlada obesiti na tisoče so jih na najkrutejši način umorili Turki. Prusija mora biti ponosna, ker znata Avstrija in Turčija tako fino posnemati v živinskih zločinih.

Nemška vlada je najela uradnega "apologista", da razklada svetu potrebo nemškega divjanja in zločinov v Belgiji. Ta uradni "očičevalac" Nemčije se imenuje dr. Moll iz Berlina. Povedal nam je z največjim cinizmom, da je neumno in vznemirjeno ljudstvo največ trpelo radi "kolektivne halucinacije", ali kar se reče po domače: Belgijci so samo mislili, da Nemci njih žene trpinčijo, njih otroke streljajo, njih hiše požigajo! Strašno da mora inteligentna oseba kot je dr. Moll na tako skrajno surov način zagovarjati krivo prusko vlado, a očitati "halucinacije" narodu, ki je pretrpel tako strašno gorje! Toda konecno je pa izjava dr. Molla vseeno še boljša kot pa lažljivo poročilo, katero je poslal sam kaiser Viljem predsedniku Wilsonu. Dočim je dr. Moll priznal vsaj deloma strašna zločinstva, pa jih je kaiser sam zanikal. In povabilo belgijskih škofov nemškimi in avstrijskim škofom, da pridejo v Belgijo in se na lastne oči prepričajo o nagnjusnih zločinih Nemcev. Je bilo brez uspeha, kajti niti nemška niti avstrijska vlada ni dovolila, da bi šli njeni škofje v Belgijo po dokaze. Obe vladi sta se bali, da jih njih škofje očitno prekolnejo, kakor hitro stopijo na belgijska tla in vidijo strahovite nemške grozote.

Prišel bo čas, ko se bo nemški narod spametoval, ko ne bo verjel več besedam svojih kronanih vladarjev, katerih je v Nemčiji več kot po celi drugi Evropi. Kajti kar je dosedaj nemški kaiser pripovedoval svojim sužnjem, se niti ena stvar še ni uresničila. Poglejmo kaj je kaiser pripovedoval Nemcem: 1. Z božjo pomočjo bomo vzel Pariz v šestih tednih. 2. Z božjo pomočjo bomo osvojili Calais. 3. Z našo in božjo pomočjo bomo zrušili moč Rusije. 4. Nemški vojaki bodo doma ob pravem času, po slavni zmagi, da dobio svoje božično kosilo 25. dec. 1914. 5. Ničesar nas ne bo zaustavilo od popolne zmage meseca oktobra 1915. 6. Mi samo čakamo na svet, da prizna svoj poraz, da mu potem prizanesemo, ker se je drznil nam postaviti v bran. 7. Vsi stroški Nemčije za vojno bodo poravnani iz odškodnine, katero bo Nemčija naložila premaganim. 8. Mi imamo dovolj denarja in hrane za večne čase. 9. Mi smo potopili Lusitanijo, ker nas je Anglija izstradala. itd. Marsikomu se bo zdelo, da je bil nemški narod hipnotiziran o sijaju nemške edinstvi, katero je predstavljal nemški kaiser. In Prusija se je polastila tega ideala

v svoje lastne umazane namene, in je zlorabljala nemško edinstvo neprestano s ciničnimi lažmi in brezobzirno tiranijo. Toda čelga naroda ne morete neprestano slepariti. Nemci iz ven Prusije se bodo zbudili, dasi bo Nemce naravno vzelo dalj časa kot nas. Toda končno bodo ravno tako dobro razumeli kot razumemo mi, da je bila nemška kampanja laži najbolj sramotilna za ves narod. Nemška kampanja laži se je pričela julija meseca 1914, nadaljevala se je z napačnimi uniformami in zlorabo bele zastave do danes. In nadaljuje se še danes potom lažnivih uradnih poročil in potom podkupljenega in zaslepljenega časopisja. Nemške laži se edino v ostudnosti morejo primerjati s silovitim špijonskim sistemom, katerega je Nemčija povsod zdrževala. Kako se nemška "kultura" sedaj izobražuje nam priča dejstvo, da so Nemci v Belgiji, in sicer v Antwerpenu ustanovili "šolo za špijone". Naj se ves svet nekaj nauči od tega. Naj se prepriča vsaka evropska in druga dežela, da noben Nemec ne sme biti sprejet pod gostoljubno streho drugih narodov, dokler ni sedajni nemški rod očičen strupenih parazitov iz Berlina. Kadarkoli Nemec hoče iti v drugo deželo "na prijazen obisk" in je gostoljubno sprejet, porabi vsako priliko, da vohuni nad nič čutečim prebivalstvom, in ga pozneje izda in uniči.

Umazana vera kulture in načloveka, ki je bila rojena iz brutalnosti pruskega junkerja in iz blaznosti Nietzscheja, ta vera je bila glavni faktor nemškega napredovanja in misli od leta 1870 naprej. Tej veri se je posrečilo prepričati Pruse, da so nepremagljivi, posrečilo se je zaplesti ves nemški narod v pajkovo mrežo. Pruski vojak je z veseljem šel za surovostjo, in z njim je kričal ves nemški narod. Pruski vojak se ni bori raditega, ker je pripravljen se irtvovati za svojo domovino, da ji pomaga naprej, ampak ker so ga naučili uničiti in onesnažiti vse, kar mu je na potu, ne samo oborožene vojske, ampak dobesedno vse: ženske, starčke, otroke... Pruski vojak v Belgiji ni bil zadovoljen samo s tem da je natikal na bajonet dojenca iz materinega naročja, ampak pruski vojak je celo rezal in onesnažil slike na stenah, ker ni privoščil, da bi imel kdo kaj svojega lastnega v posesti. Pruski vojak ni bil zadovoljen da je ustrelil nune v samostanih in duhovne v cerkv, ampak je streljal kolikorkrat je mogel na svete podobe v cerkvi in na vse, kar je ljudem svetega v cerkvi. In pomnimo, da ko je nemški vojak s svojo sabljo razsekal otroško zibel, je bil še posebno pohvaljen od kronprinca in od nemških časopisov razglašen kot narodni junak. Nemški vojak je že zdavnaj zgubil ves osebni značaj in lastno dostojanstvo. On ni trpel nikdar drugih ljudi v svoji sredini.

In ta razvada nagnjusnosti ni samo lastna nemškemu vojaku po specijelni vzgoji, ampak pruski duh se je polotil najvišjega in najnižjega, kaiser se je istotako norčeval iz "zaničljive armade malih narodov", kakor se je smejal njegov najstarejši sin, ko je kradel umetniške slike po francoskih in belgijskih mestih. To je imelo isti pomen kot tedaj, ko so nemški častniki onesnažili mlada dekleta pričo njih starišev, očetov in mater, ali kadar so nemški vojaki križali tri leta stare otroke na plotovih za belgijskimi hlevi. Pruski vojak nikdar ne more razumeti, da civilizirani ljudje ne delajo takih stvari. Nemec se je postavil

samega sebe na vzvišeno stališče in je razdelil ves svet v lopove in butce. Toda s časom vojne so Nemci odkrili, da so še druge kategorije. Nemčija se je naučila, da je okrutnost njih vojakov brez moči napram civilizaciji, naučila se je tudi, da civilizirani vojaki ne poslušajo okrutnih povelj. Toda pruski vojak je bičan v obraz od lastnih častnikov in brčan v zadnjico tolikokrat, da uboga iz samega strahu pred častnikom. Pruski vojak se sam boji grozot, katere drugim povzroča. In okrutnost je vselej bedasta, kdor je okručen je vselej bedak; kajti prava humaniteta ima simpatije do trpečega človeštva. Iz tega tudi lahko razlagamo, zakaj Nemec napada vedno v sklenjenih masah, namreč ker posamezno se boji napadati. Če vzamemo pošameznega vojaka, je Rus, Italjan ali Francoz primerno veliko urnejši in sposobnejši, kot pa vsak Nemec. V tem vidimo tudi vzrok, zakaj je Nemčija kot narod, primeroma jako slab mornarski narod. Na morju potrebuje človek inicijative, samostojnosti, in te Nemec nima. Nemec je živel na suhem, kakor so večji plazivci, in vso njihovo inicijativo jim je Prusija izbila iz pameti. In radi tega so Nemci tudi slabi konjeniki. Ogromna nemška mašinerija je bila vedno popolna, le v konjenici ji je neprestano nekaj manjkalo, česar nemški možgani niso mogli pogoditi.

Ti barbarski in brutalni Prusi so se pritožili, da smo mi mo bilizirali proti njim vse narode na zemlji. Toda Prusija nima nobenega vzroka pritoževati se, če se bori proti nji z vsakim orožjem od kamenitih batov iz kamenite dobe, kajti Prusija se je nalašč in premišljeno pregrešila proti svobodi in luči. Popolnoma oborožena je stala Prusija v poletju 1914 in čakala na besedo, ki da znamenje za začetek. In beseda je prišla z umorom nadvojvode in soproge. In z vso kruto svečanostjo je inkorporirala ta zločin v svoje lastne zločinske namene katere je gojila že prej, predno se je umor izvršil. Ni čuda torej, če je danes že splošno verjetno, da je Nemčija dala umoriti nadvojvodo, samo da lahko začne vojno. In Nemčija se na taki poti ne more nikdar obrniti, mora iti naprej, dokler ne pade v prepad.

Ko so nemški topovi streljali na obrtno zbornico v Ypres, na univerzo v Louvainu ali na katedralo v Rheimsu, niso samo uničevali starodavne prijetne in dragocene spomine umetnosti, katerih se ne more nikdar več nadomestiti, ampak je Evropa tedaj gledala na Huna, ki skuša ubiti dušo plemenitega človeka, toda Hun se je povspel na vrhunec, kjer ima duh Teme svojo citadelo, in v tej Temi bo hunska kultura prusijanizma in militarizma za večno uničena.

Theodore A. Cook.

ZLOČINI NEMŠKE ARMADE.

1. Zločini napram otrokom in ženskam.

V sledečih odstavkih podajemo dokaze o nemških zločinih natančno in dobesedno, brez pristavkov in brez olepšave. Ničesar nismo izpustili iz izjav dostojnih prič, razven kar ni bilo aktualno potrjeno. Mnogo prič se ni drznilo govoriti iz strahu, da pridejo njih izjave v javnost, in da bodo trpeli njih sorodniki v Belgiji ali drugje.

Radi tega smo opustili vsa imena in imena so naznanjena le s številkami, kakor so bile uradno dane vsem pričam. Toda status ali resničnost prič je dokazana v vsakem stavku.

Vse izjave tučaj in vsa pričevanja so vzeta iz uradnih poročil angleških, francoskih in ameriških uradov od tako zanesljivih mož, da ni nobenega dvoma sploh mogočega o njih poštenih namenih. Imena prič se skrbno hranijo pri raznih vladah, da se uporabijo tedaj, kadar nemški možeh ne bo nikomur več škodovati mogel.

Nemci prestopijo mejo.

Belgijski vojak A. pripoveduje: Korakali smo po polju zunaj Laege pri Ansu, ko sem opazil žensko, očitno srede starosti, stano menda 28 do 30 let popolnoma nago, privezano ob drevo. Pri njenih nogah

sta ležala dva mala otroka, eden tri, drugi štiri leta star. Vsi trije so bili mrtvi. Mislim, da je imela ženska ena prsa odrezana, toda gotovo ne vem tega. Vsa njena prsa so bila pokrita s krvjo, njeno telo krvavo in pokrito s črnimi pegami. Oba otroka sta bila umorjena najbrž z bajoneti, ker je vse kazalo na to. Obleka ženske je ležala na travi. Povedal sem korporalu V. kaj sem videl. Korporal V. je prerezal z bajonetom vev, s katero je bila ženska privezana, in truplo je padlo na tla. Ker se nam je mudilo, nismo mogli družoga narediti.

Dalje prihodašče.

Po posebno znižanih cenah dobite sedaj fine ženske in otročje suknje, obleke z žaketom, princes obleke in kikle pri

BENO B. LEUSTIG,
6424 ST. CLAIR AVE.

POHIŠTVO ZA CELO DRUŽINO

se priporočamo za nakup vsega pohištva. Stotine slovenskih družin je pri nas kupilo pohištvo, in vsi so bili z blagom zadovoljni in s cenami. Pri nas kupite lahko vse pohištvo za celo stanovanje. Posebno nizke cene za ženine in neveste.

FINE POSTELJE.

Pravkar smo dobili jako veliko pošiljatev POSTELJ iz medenine (Brass Beds) Pridite k nam, mi jih prodajamo po starih cenah, in prihranite si najmanj 25 centov pri dolarju. Nikjer drugje ne morete dobiti tako finih postelj za tako nizko ceno.

ZA POLETJE

priporočamo, da si sedaj preskrbite potrebno pohištvo, kakor ledenice (Ice Boxes), katerih imamo veliko število in vsakovrstnih izdelkov. Nadalje lepa zaloga preprog vsake mere, pohištva za porch, in posebno lepe otročje vozičke po znižanih cenah.

Mi dajemo za gotov denar, ali pa damo kredit vsem poštenim ljudem.

The Star Furniture Co'y.

5824 ST. CLAIR AVE.

Princeton 1944 W. Področje: 2308 HALE AVE. Wood 783 R. Columbus, O.

BRATA KUNSTEL

New York Dry Cleaning Co.

Prilagodljiva za vsakršno oblačila in žiljanje, likanje in popravljanje

MOSKIH IN ŽENSKIH OBLEK

Vse dele vrstimo v popolno zadovoljnost. Fino delo Niške cene. Prišle mo likat in pripeljemo na dom.

5220 ST. CLAIR AVENUE

Ali vas veseli narava?

Todaj si preskrbite fotografski aparat, s katerim lahko delate najlepše slike narave. Pa tudi slike vaših prijateljev in znancev.

Najboljši aparat dobite pri

F. BRAUNLICH
LEKARNA
1353 E. 58th ST. W. 12 MF

ELEKTRIČNA LUČ

JE EKONOMIČNA

Za \$1.25 na mesec dobite elektriko v vašo hišo. Ta številka je iz rekorda naših računov.

Upeljite žice v hišo za električno luč

"Ne samo električna luč ampak tudi razveljav" Tu je resnica.

THE ILLUMINATING COMPANY
ILLUMINATING BLDG. PUBLIC SQUARE